

МАТЕРІАЛИ
VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА
ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК
ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ:
НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ**

12 червня 2025 року

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра землеустрою, геодезії та
кадастру

*VII Міжнародна науково-практична конференція
«Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи
вирішення» (12 червня 2025 року)*

**Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Херсонський державний аграрно-економічний університет**

**«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА
ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ
ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ
ВИРІШЕННЯ»**

*VII Міжнародна науково-практична конференція
(Херсон, 12 червня 2025 року)*

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон, Кропивницький
2025**

ЗМІСТ

Секція 1. АДАПТАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Баженов Г.О. МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПРИ ПРОВЕДЕНІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	11
Бистряков І.К., Клиновий Д.В. РЕАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ З МЕТОЮ МІНІМІЗАЦІЇ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	15
Волкова К.І. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У НАДАННІ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНО ЗНАЧИМИХ ОБ'ЄКТІВ	20
Горлов І.А., Дубовик І.І. РОЛЬ СУЧАСНИХ ГЕОДЕЗИЧНИХ МЕТОДІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АДАПТИВНОГО ЗЕМЛЕУСТРОЮ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	25
Заяць В.М. ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ВИМОГ ЗЕЛЕНОГО КУРСУ ЄС У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	28
Коваленко О. М., Головченко Н.О. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	32
Ковшакова Т.С. АДАПТАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ВИКЛИКІВ	36
Мась А. Ю. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ	40
Нечипоренко О.М., Матвієнко А. П. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ Й ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	44
Польовик С. Ю. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО- ОРІЄНТОВАНОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ	48
Солонуха Ю.В. ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ У СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ	53
Ткаченко А.А. ВВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ НА	56

РІЗНИХ ІЄРАРХІЧНИХ РІВНЯХ

Шамоян А.С. ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ УГІДЬ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ РЕГІОНУ 60

Секція 2. ЗАСТОСУВАННЯ ГІС ТА ДЗЗ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ КЛІМАТУ

Арнаутова О.Ю. ВИКЛИКИ, ЩО ПОСТАЮТЬ ПЕРЕД ФАХІВЦЯМИ ПРИ ЗБОРІ ТА ОПРАЦЮВАННІ ВИХІДНИХ ДАНИХ ПІД ЧАС РОЗРОБКИ РОЗДІЛУ «ОЦІНКА СТРУКТУРИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ», ЯКИЙ ВХОДИТЬ ДО СКЛАДУ КОМПЛЕКСНОГО ПЛАНУ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ 65

Божко Ю. О., Бутенко Є. В. ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ АЕРОФОТОЗНІМАННЯ 71

Відугінова О. Л. МОНІТОРИНГ СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ ГІС-АНАЛІЗУ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН 74

Водянюк О.В. СТВОРЕННЯ БАЗОВИХ ГЕОДЕЗИЧНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ КОМПЛЕКСНОГО МОНІТОРИНГУ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ 79

Дідок Т.С. ВИКОРИСТАННЯ СУПУТНИКОВИХ ДАНИХ ДЛЯ ОЦІНКИ СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ 82

Дубовик І.І. ВИКОРИСТАННЯ ВИСОКОТОЧНОГО ГЕОМЕТРИЧНОГО НІВЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ВЕРТИКАЛЬНИХ ДЕФОРМАЦІЙ РЕЛЬЄФУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК НАСЛІДКІВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН 87

Дубовик І.І. ГЕОДЕЗИЧНІ ТА СУПУТНИКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ДЛЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ 91

Коваленко О. М., Саламаха С. О. ІНТЕГРАЦІЯ БЕЗПЛОТНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ТА ГІС ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ І ОЦІНКИ ЕКЗОГЕННИХ ПРОЦЕСІВ, ЗУМОВЛЕНИХ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ 95

Ковальчук В. С. МОДЕЛЮВАННЯ НАПРЯМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ РЕГІОНІВ 102

Кожем'яко М.С. ВИЗНАЧЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ФОТОГРАММЕТРИЧНОГО АНАЛІЗУ ЗНІМКІВ ДРОНІВ	106
Клименко С.В. СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ, ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИНИ	110
Клімченко Н.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГЕОДЕЗІЇ В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ОНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ	114
Крохмаль А.М., Нелін Є. О. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ Й РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕОЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНІВ	118
Лобановський С.О., Дубовик І.І. КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОСТОРОВИХ ЗМІН ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	122
Мамонов К. А., Гой В. В., Харів В. В. ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ЖИТЛОВОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ЗАБУДОВИ РЕГІОНІВ	125
Мамонов К. А., В'яткін Р. С., Чайка Т. М. ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ РЕГІОНІВ	128
Мерленко І.М., Федонюк М.А., Федонюк В.В. ДИСТАНЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ТА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТАРАКАНІВСЬКОЇ СТГ	131
Одуд А.П. ІНТЕГРАЦІЯ ГІС ТА ДЗЗ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ	136
Ожерельєв О.О. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ: ГЕОДЕЗИЧНИЙ ПІДХІД	141
Очківський С. А. ФОТОГРАММЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЙ ДЛЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ (АКТУАЛЬНІСТЬ: ВИКОРИСТАННЯ ТОЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ)	144
Петренко В. О. ФОРМУВАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ЗЕМЕЛЬ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ	147

Клімченко Н.О.,

асистент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

nataklimchenko@ukr.net

Херсонського державного аграрного університету,

м. Кропивницький

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГЕОДЕЗІЇ В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ООНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ

На сьогоднішній день топографо-геодезичні роботи виконуються відповідно до Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98), яка була затверджена Наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України 9 квітня 1998 р. N 56. На сьогоднішній день актуальність цієї Інструкції себе вже вичерпала, вона не враховує новітні методи топографічної зйомки, не відповідає сучасному рівню розвитку геоінформаційних технологій виробництва, оброблення, оновлення, зберігання, візуалізації та використання геопросторових даних та метаданих, не задовольняє вимоги суспільства щодо якості, актуальності та достовірності продукції топографічної зйомки.

За період після затвердження Інструкції у сфері топографогеодезичної і картографічної діяльності відбулися значні зміни в законодавстві, а також перехід топографічного картографування на новітні технології створення та оновлення топографічних карт та планів із застосуванням сучасних геоінформаційних технологій, використанням глобальних навігаційних супутникових систем, електронних тахеометрів, аерокосмічних систем високої роздільної здатності, безпілотних літальних апаратів, лазерного сканування тощо.

Розвиток топографічної зйомки забезпечується шляхом удосконалення методів вимірювань відповідно до науково-технічного прогресу. Перехід від

наземних до супутникових визначень контурів і відстаней на місцевості скорочує і спрощує виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт для реалізації земельної реформи, формування Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру та інших кадастрів природних ресурсів, розвитку інфраструктури транспортних коридорів, ведення моніторингу екологічної ситуації, інтегрування в міжнародні структури та в глобальний інформаційний простір. Геоінформаційні ресурси створюються в результаті застосування новітніх технологій, зокрема дистанційного зондування Землі, цифрової фотограмметрії, глобальних навігаційних супутникових систем, GPSвимірювань, баз геопросторових даних та геоінформаційних мереж та сервісів.

На сьогодні, результатом визначення координат і відстаней на місцевості із застосуванням новітніх методів є цифрова та електронна карта або план. Це істотно змінило якість і кількість інформації для фахівців, активно сприяє створенню і розвитку геоінформаційних систем для аналізу і моделювання географічного простору, створення цифрових та електронних карт та планів, моделей місцевості. Технічні можливості розвитку сфери топографогеодезичної і картографічної діяльності неухильно розширюються і удосконалюються, що сприяє забезпеченню інформаційного суспільства актуальними та достовірними геопросторовими даними.

Єдиним способом вирішення проблеми є прийняття нового **Порядку топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500**, який буде адаптовано до сьогодення.

Прийняття нового Порядку встановить сучасні вимоги до змісту, геодезичної основи та точності великомасштабних топографічних планів, якості продукції топографічної зйомки, застосування новітніх методів та геоінформаційних технологій здійснення топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, забезпечити якість, актуальність та

достовірність геопросторових даних та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Крім того, необхідно звернути увагу на те, що у разі збереження поточної ситуації, стан справ не змінюватиметься, а саме: норми Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» не виконуються; нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності не відповідає вимогам сучасного топографо-геодезичного та картографічного виробництва; органи державної влади та органи місцевого самоврядування не забезпечуються якісною продукцією топографічної зйомки.

Необхідно, по-перше, привести нормативно-правовий акт у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності у відповідність із вимогами законодавства; по-друге, встановити сучасні вимоги до якості продукції топографічної зйомки, актуальності та достовірності геопросторових даних.

Ці кроки сприятимуть підвищенню якості результатів топографогеодезичних і картографічних робіт на основі використання новітніх методів та технологій топографічної зйомки різних масштабів, та конкурентоспроможності продукції.

Прийняття нового Порядку, по-перше, дозволить удосконалити законодавство, забезпечить органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб актуальним геопросторовими даними та продукцією топографічної зйомки. По-друге, для суб'єктів господарювання будуть встановлені критерії підтвердження якості виконаних робіт з топографічної зйомки. По-третє, застосування новітніх методів та геоінформаційних технологій здійснення топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, забезпечить якість, актуальність та достовірність геопросторових даних та іншої продукції топографічної зйомки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», редакція 2022 р.
2. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА 2.04-02-98).
3. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру.
4. Литвиненко О. М. (2021). Геоінформаційні ресурси в контексті земельної реформи. *Землевпорядний вісник*, №4.